

ÖZET: 5289 sayılı Kanun uyarınca bir dereceden yararlanan Devlet memurunun 2914 sayılı Kanuna tabi öğretim görevlisi ve okutman ile öğretim yardımcıları sınıfından herhangi bir kadroya atanması halinde söz konusu bir derecenin görev aylığının tespitinde dikkate alınıp alınmayacağı hk.(8/9/2014-4773)

5289 sayılı Kanun uyarınca bir dereceden yararlanan Devlet memurunun 2914 sayılı Kanuna tabi öğretim görevlisi ve okutman ile öğretim yardımcıları sınıfından herhangi bir kadroya atanması halinde söz konusu bir derecenin görev aylığının tespitinde dikkate alınıp alınmayacağı hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun "Amaç" başlıklı 1 maddesinde "Bu Kanunun amacı, 4/11/1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yer alan öğretim elemanları tanımına giren personeli sınıflandırmak, aylıklarını ve ek göstergelerini düzenlemek, derece yükseltilmesi ve kademe ilerlemesinin şekil ve şartları ile, sosyal haklardan yararlanma, ek ders ücreti, üniversite, idari görev ve geliştirme ödeneklerinin miktarını tespit etmek, emekli ve yabancı öğretim elemanlarının sözleşmeli olarak çalıştırılma usul ve esaslarını belirlemektir." ve "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesinde "Bu Kanun 4/11/1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa tabi üniversite öğretim elemanlarının aylık, ödenek ve sair özlük haklarını kapsar." hükümlerine yer verilmek suretiyle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa tabi üniversite öğretim elemanlarının aylık, ödenek ve sair özlük haklarının 2914 sayılı Kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmış olup, mezkur Kanununun 3 üncü maddesinde, "Bu Kanuna tabi öğretim elemanlarının sınıfları ile başlangıç dereceleri aşağıda gösterilmiştir.

A) Öğretim üyeleri sınıfı :

Bu sınıf, profesörler, doçentler ve yardımcı doçentlerden oluşur.

a) Profesörler, profesör kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren birinci derecenin,

b) Doçentler, doçent kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren üçüncü derecenin,

c) Yardımcı doçentler, yardımcı doçent kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren beşinci derecenin,

İlk kademe aylığını alırlar.

Yukarıdaki (a), (b) ve (c) bentlerine göre üst dereceye atananlar, bu dereceleri kazanılmış hak olarak aldıktan sonra geçirecekleri her yıl için bir kademe ilerlemesinden yararlanırlar.

B) Öğretim görevlileri ve okutmanlar sınıfı:

Bu sınıf, öğretim görevlileri ile okutmanlardan oluşur.

C) Öğretim yardımcıları sınıfı :

Bu sınıf, araştırma görevlileri ile uzman, çevirici ve eğitim - öğretim planlamacılarından oluşur.

Öğretim görevlileri, okutmanlar ve öğretim yardımcılarının giriş dereceleri (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler"i ile getirilen kademe ilerlemesi ve derece yükselmesine ilişkin hükümleri hariç) Devlet Memurları Kanunu hükümleri uyarınca öğrenim niteliğine ve süresine göre tespit edilecek kazanılmış hak aylık derece ve kademelerine iki derece eklenmek suretiyle belirlenir." hükmüne, "Öğretim elemanlarının görev aylıkları" başlıklı 4 üncü maddesinde ise "Öğretim elemanlarının bu Kanunun 3 üncü maddesine göre tespit edilen görev aylıkları kazanılmış hak teşkil etmeyip, aylık ödemelerine esas tutulur ve bu Kanun kapsamında çıkmaları halinde dikkate alınmaz." hükmüne yer verilmek suretiyle öğretim görevlileri, okutmanlar ve öğretim yardımcılarının görev aylıklarının mezkur Kanunun 3 üncü maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde tespit edileceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 21/10/1991 tarihi ve 21010 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen Ek Geçici maddede "Bu Kanun ve ek geçici maddelerine göre aylık almakta olan personelden (2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu ile 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununa tabi olanlar dahil) 20/2/1979 tarihli 2182 sayılı, 19/2/1980 tarihli ve 2260 sayılı kanunların hükümlerinden yararlanmamış olanların kazanılmış hak aylıkları bir defaya mahsus olmak üzere öğrenim durumlarına bakılmaksızın ve kadro aranmaksızın bir üst derecenin aynı kademesine getirilir ve alt derecede bulunulan kademede geçirilen süre üst derecedeki kademede geçmiş sayılır.

Birinci fıkra esaslarına göre verilen derece, ek geçici 12 ve 13 üncü maddeler kapsamına giren personelden 20/2/1979 tarihli ve 2182 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmamış olanların emekli keseneklerine esas aylık derece ve kademelerine eklenir.

Emekli keseneklerine esas aylıkları kazanılmış hak aylıklarının üzerinde bulunanlara, birinci fıkra esaslarına göre verilecek derece kazanılmış hak aylıkları ile emekli keseneklerine esas aylık derece ve kademelerine ayrı ayrı uygulanır..." hükmüne yer verilmişti. 08/02/2005 tarihli ve 25271 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5289 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerine Bir Derece Verilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde ise "457 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek geçici madde, 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen ek geçici madde ve 459 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa eklenen ek geçici madde hükümleri; anılan ek geçici maddeler kapsamında belirtilen (sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar dahil) ve bu ek geçici maddelerin hükümlerinden yararlanmamış olanlardan 15.1.2005 tarihinde görevde bulunanlar (aylıksız izinde bulunanlar dahil) ile bunlardan anılan tarihten önce emekli, adı malullük, vazife malullüğü aylığı bağlananlar ile dul ve yetim aylığı alanlar hakkında da uygulanır." hükmüne yer verilmek suretiyle 15/1/2005 tarihinde 657, 2802 veya 2914 sayılı Kanunlara tabi bir görevde fiilen çalışmakta olanlar ile daha önce memuriyeti olup da askerde olanların; 2182 ya da 2260 sayılı Kanun ile 457, 458 veya 459 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla bir derece yükselmesinden faydalanacakları hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, Maliye Bakanlığı tarafından mezkur Kanun Hükmünde Kararnamelerin uygulanması sırasında çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi ve kurumlar arasında uygulama birliğinin sağlanması amacıyla çıkarılan 122 seri nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde yer alan "458 sayılı K.H.K'nin öngördüğü bir derece, yalnızca kazanılmış hak aylığı ile emekli keseneğine esas aylıklara uygulandığından, 2182 sayılı Kanunun uygulanmasında, olduğu gibi 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi öğretim elemanlarının görev aylıklarında uygulanmayacaktır." hükmü ile verilen derecenin yalnızca kazanılmış hak aylığı ile emekli keseneğine esas aylıklara uygulanacağı, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi öğretim elemanlarının görev aylıklarında ise uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; 5289 sayılı Kanun kapsamında verilen derecenin de anılan Tebliğ uyarınca yalnızca kazanılmış hak aylığı ile emekli keseneğine esas aylıklara uygulanması gerektiğinden, bir dereceden yararlanan Devlet memurunun 2914 sayılı Kanuna tabi öğretim görevlisi ve okutman ile öğretim yardımcılarını sınıfından herhangi bir kadroya atanması halinde söz konusu bir derecenin görev aylığının tespitinde değerlendirilemeyeceği, bu itibarla da görev aylığının mezkur Kanunun 3 üncü maddesine göre tespit edilmesinin gerektiği mütalaa edilmektedir.